

День слов'янської писемності

Проблема виникнення та
походження слов'янської
писемності

Чинники виникнення писемності у слов'ян

- ❖ Поява держави.
- ❖ Проникнення на слов'янські території християнства, яке було тісно пов'язане з використанням писемності для релігійних потреб.

Городище давніх слов'ян на березі річки

Васнецов В. «Хрещення Русі»

863 рік - дата створення слов'янської абетки

НАЗВАНИЯ БУКВ	КИРИЛЛИЦА	ГЛАГОЛИЦА
АЗ	А а	ⴐ ⴑ
БУКИ	Б б	ⴒ ⴓ
ВЕДИ	В в	ⴔ ⴕ
ГЛАГОЛЬ	Г г	ⴖ ⴗ
ДОБРО	Д д	ⴘ ⴙ
ЕСТЬ	Є є е І І і ю ю	ⴚ ⴛ
ЖИВЕТЕ	Ж ж	ⴜ ⴝ
ЗЕЛО	З з ѕ ѕ ѕ ѝ ѝ	ⴞ ⴟ
ЗЕМЛЯ	З з з	ⴠ ⴡ
ИЖЕ	Н н и	ⴢ ⴣ
И	І і (Ѡ) ѡ (Ѣ)	ⴤ ⴥ ⴦
КАКО	К к	ⴧ ⴨
ЛЮДИ	Л л	⴩ ⴪

Писемні та археологічні джерела із знаками слов'янського письма

Handwritten text in an ancient script, likely Old Church Slavonic, arranged in several lines. The text is written in black ink on aged, yellowish parchment. Some characters are highlighted in red ink, possibly indicating initials or specific words. The script is dense and characteristic of early medieval Slavic manuscripts.

Marginal notes in the same script, including a prominent red initial character. These notes are positioned to the left of the main text block.

Зорпатфское Евангелие

P.11-103

СКАЗАНИЕ · КАКО СОСТАВЕН
СТЫИ КРИЛЪ ФИЛОСОФЪ
АЗЪБЪКЪ , ПОИЗЫКЪ
СЛОВЕНЬСКЪ . И КРИИ ГИ ПР
ВЕДЕ , УГРЕЧЕСКИХЪ НА
СЛОВЕНЬСКИИ ЯЗЫКЪ .

ПРЕЖДЕ ОУБО СЛО
ВАНЕ ЕЩЕ СУЩЕ
ПОГАНН , НЕИ
МАХЪ ПИСМЕ
НЪ . ПО ЧЕРТАМИ И НАРЪ
ЗАНЬМИ ЧИТАХЪ И ГАДИ
ХЪ . КРТИВШЕЖЕСА ,

Етапи розвитку письма

Перший історик давньої слов'янської писемності – болгарський книжник Чорноризець Храбр (X ст.) у книзі “Про письмена” виділив два етапи розвитку письма: перший – коли слов'яни були язичниками і користувалися рисками і зарубками, другий – після прийняття християнства, коли почали писати римськими грецькими письменами. І так було до того часу, поки Кирило і Мефодій не створили алфавіт.

А	Б	В
Г	Д	Є
Ж	З	И
К	Л	М
Н	О	П
Р	С	Т
Ф	Х	Ц
Ш	Щ	Ъ
Ы	Ь	Ю
ІА	ІБ	ІВ
ІГ	ІД	ІЄ
ІЖ	ІЗ	ІИ
ІК	ІЛ	ІМ
ІН	ІО	ІП
ІР	ІС	ІТ
ІФ	ІХ	ІЦ
ІШ	ІЩ	ІЪ
ІЫ	ІЬ	ІЮ
ІІА	ІІБ	ІІВ
ІІГ	ІІД	ІІЄ
ІІЖ	ІІЗ	ІІИ
ІІК	ІІЛ	ІІМ
ІІН	ІІО	ІІП
ІІР	ІІС	ІІТ
ІІФ	ІІХ	ІІЦ
ІІШ	ІІЩ	ІІЪ
ІІЫ	ІІЬ	ІІЮ

Кирило та Мефодій – видатні слов'янські просвітителі

Творці слов'янської культури

«Душа, що не
знає літер –
мертва душа...»
Кирило

Кирило та Мефодій – просвітники слов'ян

- Разом із братом святим Мефодієм та учнями Гораздом, Климентом, Саввою, Наумом і Ангальяром святий Константин (у чернецтві Кирило) уклав слов'янську абетку, переклав 863 року Євангеліє, Апостола, Псалтир та вибрані Божі книги.

Спадщина

Олена Старовойтова «Кирило і Мефодій».
Лубок, ліногравюра.

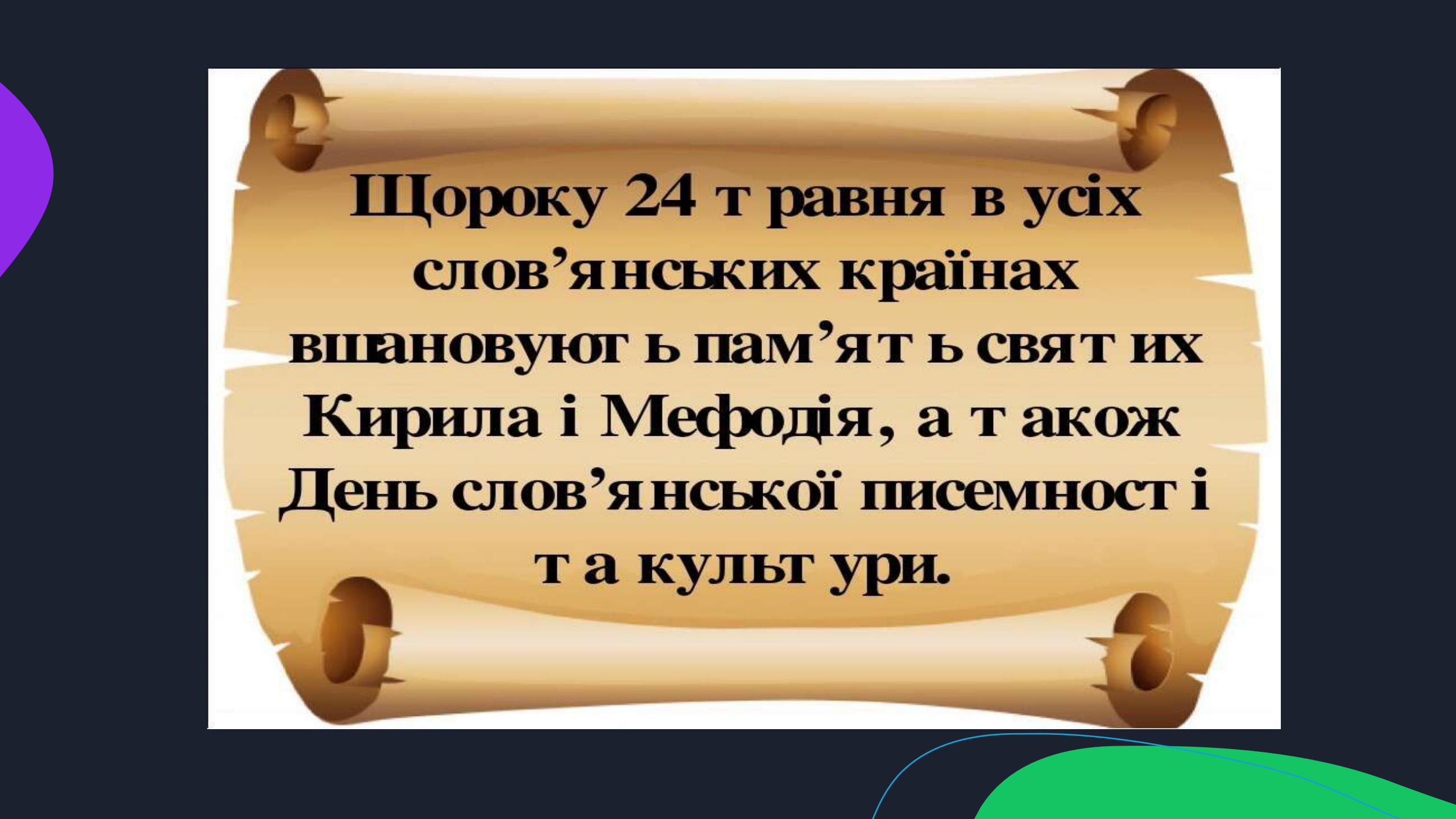
Кирило і Мефодій заклали основи слов'янської писемності. Оригінали їх творів не збереглися. Кирила учені вважають автором «Азбучної молитви», «Пролога до Євангелія»; Мефодія – гімну на честь Дмитра Солунського.

Фрагмент «Азбучної молитви»

Значення слов'янської писемності

The image features a central scroll with a light beige, aged paper texture, set against a dark blue background. The scroll is unrolled and has four circular holes at its corners, suggesting it was once part of a bound volume. The text on the scroll is in a bold, black, serif font. To the left of the scroll, there is a purple circular shape. At the bottom right, there is a green shape with a blue outline, resembling a stylized wave or a decorative element.

**Щороку 24 т равня в усіх
слов'янських країнах
вшановують пам'ять свят их
Кирила і Мефодія, а також
День слов'янської писемност і
та культ ури.**